

EUROPEISKA UNIONENS
DOMSTOL

ÅRSRAPPORT 2016

ÅRSÖVERSIKT

ÅRSRAPPORT **2016**
ÅRSÖVERSIKT

EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

DOMSTOLEN
L-2925 LUXEMBURG
LUXEMBURG
TEL. +352 4303-1

TRIBUNALEN
L-2925 LUXEMBURG
LUXEMBURG
TEL. +352 4303-1

Domstolens webbplats: curia.europa.eu

Kopiering tillåten med angivande av källan. Fotografierna får endast återges i sammanhang som rör denna publikation. För all annan användning måste tillstånd begäras av Europeiska unionens domstol.

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på internet via Europa- servern (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Europeiska unionens domstol/Direktoratet för kommunikation – Enheten för elektroniska publikationer och media
Europeiska unionens publikationsbyrå

Print	ISBN 978-92-829-2285-9	ISSN 2467-1436	doi:10.2862/557984	QD-AQ-17-001-SV-C
PDF	ISBN 978-92-829-2295-8	ISSN 2467-1665	doi:10.2862/4183	QD-AQ-17-001-SV-N
E-Book	ISBN 978-92-829-2377-1	ISSN 2467-1665	doi:10.2862/75105	QD-AQ-17-001-SV-E

© Europeiska unionen, 2017

Foton © Georges Fessy

Foton © Gediminas Karbauskis

Printed in Belgium

TRYCKT PÅ PAPPER SOM BLEKTS UTAN ELEMENTÄRT KLOR (ECF)

Innehållsförteckning

Förord av domstolens ordförande	5
1. År 2016 i korthet	6
a // Året i bilder	7
b // Året i siffror	14
2. Den dömande verksamheten	16
a // Tillbakablick på årets viktigaste domar	17
b // Nyckeltal för den dömande verksamheten	26
3. Ett år präglad av öppenhet och dialog	32
a // Större evenemang	33
b // Nyckeltal	35
4. En administration i rättskipningens tjänst	38
a // En effektiv, modern och flerspråkig administration	39
b // Siffror och projekt	40
5. Framtidsvisioner rättskipningens kvalitet: en pågående utmaning	46
6. Mer information om domstolens arbete	48

FÖRORD

AV DOMSTOLENS ORDFÖRANDE

År 2016 gick vår institution in i en ny fas i sin utveckling. Två av tre etapper i unionens domstolsreform som antogs år 2015 genomfördes: ett stort antal nya domare började tjänstgöra vid tribunalen, som i sin tur tog över den numera upplösta personaldomstolens behörighet.

Aldrig har medlemsstaternas domstolar hänskjutit så många frågor för att bättre kunna tolka och tillämpa unionsrätten. Detta visar inte bara nationella domstolars strävan efter att tillämpa unionsrätten korrekt med hjälp av de samarbetsmekanismer som föreskrivs i fördragen, utan också det förtroende de har för Europeiska unionens domstol.

Samtidigt fortsätter handläggningstiden att sjunka till gagn för medborgare och företag, som behöver rättssäkerhet. Det gångna året har för övrigt präglats av en mycket intensiv dömande verksamhet (mer än 1 600 avgjorda mål). Ett stort antal domar har avgjort frågor som rör de största utmaningar som unionen står inför för tillfället (terrorism, flyktingkrisen, bank- och finanskrisen ...), men också frågor som påverkar medborgarnas vardag.

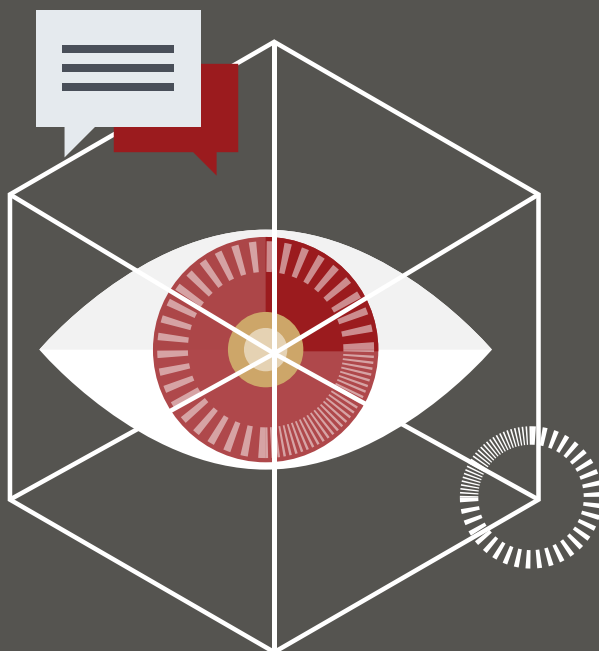
Vid sidan av dessa siffror, vill jag slutligen erinra om ett evenemang som anordnades på domstolen den 11 november, till minne av vapenstilleståndet som avslutade första världskriget. Ordförandena för Europaparlamentet, Europeiska kommissionen och Europeiska unionens domstol träffade ungefär 250 gymnasieelever för ett informellt utbyte och samtal om deras bana och inriktning samt en rad aktuella ämnen i Europa. Sådana evenemang är särskilt välkomna och givande i dessa turbulenta tider för den europeiska konstruktionen, då det är en moralisk skyldighet att bibehålla en stark optimism och en stark tro på framtiden.

Koen **LENAERTS**
Ordförande för Europeiska unionens domstol

1

ÅR 2016

I KORTHET

A // ÅRET I BILDER

“

Europeiska unionens domstol är en av sju europeiska institutioner.

Domstolen är unionens dömande organ och har i uppgift att säkerställa att unionsrätten iakttas och samtidigt se till att fördragen tolkas och tillämpas på ett enhetligt sätt. Domstolen bidrar till att bevara unionens värderingar och arbetar för den europeiska integrationen genom sin rättspraxis.

Europeiska unionens domstol är numera indelad i två instanser: "domstolen" och "Europeiska unionens tribunal".

18 januari

Invgång av utställningen "Nürnberggrättegången för 70 år sedan: Simultantolkningens utveckling från pionjärerna till i dag"

7 mars

Delegation från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna besöker domstolen

16 mars

Domen Dextro Energy

13 april

Sju nya domare tillträder sina tjänster vid tribunalen inom ramen för reformen

6 juni

Begäran om förhandsavgörande i målet Uber inkommer till domstolen

8 juni

Tre nya domare tillträder sina tjänster vid tribunalen.

26 och 29 juni

Talan väcks vid tribunalen i målen Ville de Paris och Ville de Bruxelles mot kommissionen

27 juni

Det första spadtaget för det tredje tornet tas

6 juli

Nyttillsättning av en del av revisionsrättens ledamöter

31 augusti

Personaldomstolen slås samman med tribunalen och behörigheten överförs

19 september

En ny generaladvokat tillsätts vid domstolen, partiell nytillsättning av tribunalens ledamöter, och sex nya domare tillträder sina tjänster vid tribunalen inom ramen för reformen

20 och 21 september

Val av ordförande, vice ordförande och avdelningsordföranden vid tribunalen

30 september

Europeiska datatillsynsmannen besöker domstolen.

6 oktober

Förordnandet för justitiesekreteraren vid tribunalen förnyas

9 november

Talan i målen Apple väcks vid tribunalen

11 november

"Bâtisseurs d'Europe", dialog med ungdomar

30 november

Partiell nytillsättning av revisionsrättens ledamöter

14 december

Högtidlig försäkran av en ledamot vid Europeiska kommissionen, Julian King

15 december

Domen Depesme

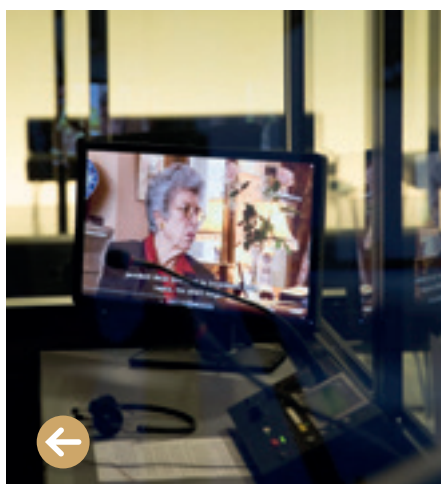
21 december

Domen Tele2 Sverige

18 januari–30 april

Utställningen "Nürnberggrättegången för 70 år sedan: Simultantolkningens utveckling från pionjärerna till i dag"

Den tre månader långa utställningen på domstolen är en hyllning till tolkarna i Nürnberg, simultantolkningens pionjärer. Utställningen beskriver tjugofem tolkars liv ur processens historiska och tekniska perspektiv och visar – genom en rad dokument och föremål som är föregångare till dagens utrustning – utvecklingen av ett yrke som sedermera vidareutvecklats vid Europeiska unionens domstol och andra internationella domstolar.

7 mars

En delegation från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna besöker domstolen

Besöket ingår i det långa samarbetet mellan de båda europeiska domstolarna. Ledamöterna av Europeiska unionens domstol och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna träffas nämligen regelbundet i Luxemburg eller i Strasbourg för att diskutera utvecklingen av rättspraxis på området för de grundläggande rättigheterna.

16 mars**Domen Dextro Energy: hälsopåståenden och dextrostabletter**

Sedan år 2006 finns det en europeisk förordning som inför harmoniserade regler i hela unionen om användningen av hälsopåståenden om livsmedel. Flera av de hälsopåståenden som varumärket Dextro Energy använder på förpackningen och i reklam knuten till glukos som används i varorna kan, enligt tribunalen, inte tillåtas (T-100/15).

(Se sidan 23)

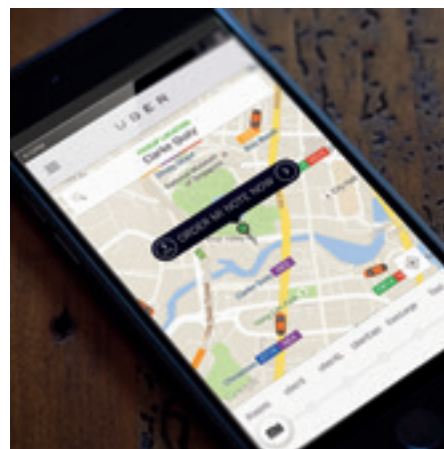
13 april**Sju nya domare tillträder sina tjänster vid tribunalen och personaldomstolen förnyas delvis**

Den **första delen** i **reformen** av Europeiska unionens domstol. Reformen avser att öka antalet domare vid tribunalen och överföra personaldomstolens verksamhet till den. Fem nya domare utnämndes vid tribunalen med förordnande till den 31 augusti 2016: Constantinos Iliopoulos (Grekland), Dean Spielmann (Luxemburg), Zoltán Csehi (Ungern), Nina Póltorak (Polen) och Anna Marcoulli (Cypern). Två andra domare, Leopoldo Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín (Spanien) och Virgilijus Valančius (Litauen), utnämndes vid tribunalen för tiden mellan den 13 april 2016 och 31 augusti 2019. Antalet domare vid tribunalen ökade därmed från 28 till 35.

Dessutom utnämndes João Sant'Anna (Portugal) och Alexander Kornezov (Bulgarien) till domare vid personaldomstolen till dess att personaldomstolens behörighet överförs till tribunalen den 1 september 2016.

6 juni**Begäran om förhandsavgörande i målet Uber inkommer till domstolen**

Får en medlemsstat, såsom Frankrike, vidta straffrättsliga åtgärder mot Ubers verksamhet utan att i förväg underrätta kommissionen om lagförslaget (C-320/16)?

8 juni**Tre nya domare tillträder sina tjänster vid tribunalen**

Fortsättningen på tribunalens reform: Peter George Xuereb (Malta), Fredrik Schalin (Sverige) och Inga Reine (Lettland) avlägger ed. Antalet domare vid tribunalen uppgår därmed till 38.

26 och 29 juni

Talan väcks vid tribunalen i målen Ville de Paris och Ville de Bruxelles

Ville de Paris yrkar ogiltigförklaring av den förordning varigenom kommissionen lättar på kraven på dieselfordons kväveoxidutsläpp (T-339/16). Tre dagar senare väckte Ville de Bruxelles motsvarande talan (T-352/16).

27 juni

Det första spadtaget för det tredje tornet tas

Arbetet med att bygga det tredje tornet inleds. Detta viktiga byggprojekt kommer på sikt att göra det möjligt att samla institutionens personal på en och samma plats. En urkund som dokumenterar detta första spadtag som inleder den femte utbyggnaden av domstolen grävs ned i närvaro av Luxemburgs minister för hållbar utveckling och infrastruktur François Bausch, Luxemburgs justitieminister Félix Braz, och domstolens ordförande Koen Lenaerts.

6 juli och 30 november

Nya ledamöter vid Revisionsrätten

Den 6 juli avlägger **fem** nya ledamöter vid Europeiska revisionsrätten ed: Janusz Wojciechowski (Polen), Samo Jereb (Slovenien), Jan Gregor (Tjeckien), Mihails Kozlovs (Lettland) och Rimantas Šadžius (Litauen). Den 30 november avlägger ytterligare **två** nya ledamöter ed: Leo Brincat (Malta) och João Figueiredo (Portugal). Nya ledamöter avlägger ed inför Europeiska unionens domstol.

31 augusti

Personaldomstolen integreras med tribunalen och dess behörighet överförs

Personaldomstolen, som inrättades år 2004, upphörde med sin verksamhet i samband med reformen av Europeiska unionens domstolsstruktur. De mål som pågick vid den tidpunkten överfördes till tribunalen, som sedan den 1 september är den instans som är behörig att avgöra personalmål.

19 september**Ny generaladvokat tillträder sin tjänst vid domstolen, tribunalen förnyas delvis och sex nya domare tillträder sina tjänster vid tribunalen**

Domstolen välkomnar sin elfte generaladvokat, Evgeni Tanchev (Bulgarien), samtidigt som tribunalens sammansättning förändras inom ramen för nytillsättningen som sker vart tredje år och som förstärker instansen. Ed avläggs av Ezio Perillo (Italien), René Barents (Nederländerna), Ricardo da Silva Passos (Portugal), Paul Nihoul (Belgien), Barna Berke (Ungern), Jesper Svenningsen (Danmark), Ulf Christophe Öberg (Sverige), Octavia Spineanu-Matei (Rumänien), Maria José Costeira (Portugal), Jan Passer (Tjeckien), Krystyna Kowalik-Bańczyk (Polen) och Alexander Kornezov (Bulgarien). Antalet domare i tjänst vid tribunalen uppgår därmed till 44.

20 och 21 september**Val av ordförande, vice ordförande och avdelningsordförande vid tribunalen**

I samband med den partiella nytillsättningen av tribunalens ledamöter, omväljs Marc Jaeger (Luxemburg), som är ordförande sedan år 2007, av sina domarkolleger för en ny mandatperiod på fyra år fram till den 31 augusti 2019. Marc van der Woude (Nederländerna), domare vid tribunalen sedan år 2010, väljs till vice ordförande för en mandatperiod om tre år.

Följande ledamöter väljs till avdelnings-ordförande för en period på tre år: Irena Pelikánová (Tjeckien), Miro Prek (Slovenien), Sten Frimodt Nielsen (Danmark), Heikki Kanninen (Finland), Dimitrios Gratsias (Grekland), Guido Berardis (Italien), Vesna Tomljenović (Kroatien), Anthony Michael Collins (Irland) och Stéphane Gervasoni (Frankrike).

30 september**Europeiska datatillsyns-mannen besöker domstolen**

Europeiska datatillsynsmannen, Giovanni Buttarelli, ansvarar för att unionsinstitutionerna iakttaga de strikta reglerna för skyddet av medborgarnas privatliv vid hanteringen av personuppgifter. Hanteringen omfattar insamling, registrering, lagring, efterforskning, överföring, blockering och uträdering av uppgifter om exempelvis etniskt ursprung, politisk åskådning, religion, uppgifter om hälsa, sexuell läggning m.m. Inom ramen för sitt uppdrag hanterar institutionerna personuppgifter som medborgarna tillhandahåller dem elektroniskt, skriftligt eller visuellt.

6 oktober

Förordnandet för justitiesekreteraren vid tribunalen förnyas

Emmanuel Coulon, som är justitiesekreterare vid tribunalen sedan år 2005, återutnämns på sin tjänst fram till den 5 oktober 2023.

9 november

Talan i målen Apple väcks vid tribunalen

Irland yrkar att tribunalen ska ogiltigförklara kommissionens beslut genom vilket Irland åläggs att kräva tillbaka olagliga skattefordelar till en rekordsumma på 13 miljarder euro från Apple (T-778/16). Även Apple väckte en liknande talan vid tribunalen den 19 december (T-892/16).

11 november

"Bâtisseurs d'Europe", dialog med ungdomar

Gymnasieelever från olika medlemsstater träffar Europaparlamentets ordförande Martin Schulz, Europeiska kommissionen ordförande Jean-Claude Juncker och ordföranden för Europeiska unionens domstol Koen Lenaerts.

14 december

Högtidlig försäkran av en ledamot av Europeiska kommissionen

Kommissionsledamoten Julian King avlägger högtidlig försäkran inför domstolen i enlighet med fördragen. Han ansvarar för portföljen "säkerhetsunionen".

15 december

Domen Depesme: barn i ombildade familjer

Styvbarn till en gift gränsarbetare eller till en gränsarbetare i ett registrerat partnerskap får begära sociala förmåner under förutsättning av styvföräldern faktiskt bidrar till barnets försörjning (C-401/15–C-403/15).

(Se sidan 17)

21 december

Domen Tele2 Sverige: lagring av uppgifter avseende en persons privatliv

Medlemsstaterna får inte ålägga leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster en generell skyldighet att lagra metauppgifter (C-203/15).

B // ÅRET I SIFFROR

År 2016 vid domstolen

2016 ÅRS BUDGET

380

MILJONER EURO

75

DOMARE

11

GENERALADVOKATER

från 28 medlemsstater

2 168

tjänstemän och övriga
anställda

864

Män

40 %

1 304

Kvinnor

60 %

Statistiskt sett utmärker sig år 2016 genom en mycket intensiv dömande verksamhet. Även om det sammantagna antalet anhängiggjorda mål under år 2016 (1 604 mål) var något lägre än under år 2015, är antalet avgjorda mål under år 2016 däremot fortsatt högt (1 628 mål).

Den ökade arbetsbelastningen syns även i verksamheten på domstolens olika administrativa avdelningar vilka i sitt dagliga arbete stödjer de dömande instanserna.

Verksamhetsåret

(samtliga instanser)

1 604

anhängiggjorda mål

1 628

avgjorda mål

142 988 rättegångshandlingar registrerade vid kanslierna

Genomsnittlig
handläggningstid:

16,7

månader

Domstolen
Tribunalen14,7
18,7

2 840

meddelanden från
domstolen publicerades
i Europeiska unionens
officiella tidning

1 160 000 översatta sidor

602

förhandlingar och möten
som simultantolkades

74

tolkar för muntliga
förhandlingar och mötenÅret vid
institutionen

Fler än

1 900

nationella domare
togs emot av
domstolen för att
delta i seminarier
eller utbildning

16 000

besökare

- jurister
- journalister
- studenter
- medborgare

73

protokollära
evenemang

2

DEN DÖMANDE **VERKSAMHETEN**

A // TILLBAKABLICK PÅ ÅRETS VIKTIGASTE DOMAR

EUROPEISKT MEDBORGARSKAP OCH ETT GEMENSAMT OMRÅDE FÖR RÄTTVISA

Europeiska unionen erbjuder sina medborgare ett område med frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser. EU-medborgare kan alltså i princip resa, arbeta och leva i vilken medlemsstat som helst. År 2016 hade domstolen tillfälle att precisera under vilka villkor medborgare som har utnyttjat dessa friheter har rätt till statliga förmåner såsom sociala förmåner eller studiebidrag. Domstolen har även tolkat unionsrätten mot bakgrund av den gränsöverskridande bekämpningen av kriminalitet.

En spansk familj hade bosatt sig i Tyskland i två steg: först mor och dotter, därefter far och son. Fadern och sonen nekades tyska förmåner som täcker levnadsomkostnaderna under de tre första månaderna de vistades i Tyskland. Detta trots att modern redan hade ett arbete när de anlände till Tyskland och barnen gick i skolan under de tre månader som är aktuella. Domstolen fastställde emellertid att medlemsstaterna får neka medborgare i andra medlemsstater vissa **sociala förmåner** under vistelsens första tre månader och preciserade att det inte krävs någon individuell prövning för att kunna neka dessa förmåner (domen García Nieto av den 25 februari 2016, C-299/14).

År 2013 slog domstolen fast att barn till en gränsarbetare får begära studiebidrag i den medlemsstat där gränsarbetaren arbetar. År 2016 preciserade domstolen att begreppet "barn" även omfattar styvbarn till en gränsarbetare som är gift med

eller i ett registrerat partnerskap med någon av barnets föräldrar. Styvbarnet kan emellertid begära studiebidrag eller annan social förmån i medlemsstaten endast om styvföräldern faktiskt bidrar till barnets försörjning (domen av den 15 december 2016, Depesme m.fl., C-401/15-C-403/15).

I "Schengenområdet" (22 medlemsstater som vid internationella resor fungerar som ett enda område utan kontroll av inre gränser) är det inte möjligt att åtala eller döma någon till straff två gånger för samma brott. Den som har blivit dömd och har avtjänat sitt straff, eller som rättskraftigt friats i en Schengenstat, kan således förflytta sig inom detta område utan att riskera åtal i en annan Schengenstat för samma handling.

I anledning av en begäran från tysk domstol klagade domstolen att denna princip inte gäller om de första brottmålsförfarandena avslutats utan ingående utredning. I det aktuella fallet hade polska åklagare avslutat en utredning angående en polsk medborgare, på grund av att denne hade vägrat att yttra sig och att målsäganden och ett vittne bodde i Tyskland, varför de inte hade kunnat höras (domen Kossowski av den 29 juni 2016, C-486/14).

En annan tysk domstol frågade domstolen om tyska myndigheter är skyldiga att verkställa två **uropeiska arresteringsorder** från Rumänien och Ungern (länder som Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna har slagit fast åsidosätter de grundläggande rättigheterna på grund av överbeläggning på ländernas fängelser). Verkställigheten av en europeisk arresteringsorder

ska nämligen skjutas upp om det finns en reell risk för omänsklig eller förnedrande behandling på grund av förhållandena under vilka personen hålls frihetsberövad i den medlemsstat som har utfärdat ordern. Om denna risk inte kan undanröjas inom rimlig tid, ska den myndighet som ansvarar för verkställigheten avsluta överlämnandeförfarandet (domen Aranyosi och Căldăraru av den 5 april 2016, förenade målen C-404/15 och C-659/15 PPU).

Efter en begäran från Högsta domstolen i Lettland angående **utlämning** slog domstolen fast att en medlemsstat inte behöver skydda varje unionsmedborgare mot utlämning på samma sätt som den skyddar sina egna medborgare. Estländaren Aleksei Petruhhin var misstänkt i Ryssland för försök till handel med narkotika. Aleksei Petruhhin, som var efterlyst av Interpol, greps i Lettland, som avsåg att verkställa en rysk begäran om utlämning. Aleksei Petruhhin gjorde då gällande förbudet att utlämna lettiska medborgare, vilket han ansåg borde gälla även honom i egenskap av unionsmedborgare. Även om den anmodade medlemsstaten kan lagföra sina egna medborgare för grova brott som begåtts utanför landet, är den emellertid i regel inte behörig när varken gärningsmannen eller offret för brottet är medborgare i den medlemsstaten. En utlämning gör det således möjligt att förhindra att gärningsmän förblir obestraftade för sådana brott. Innan medlemsstaten verkställer en utlämning ska den emellertid utbyta information med ursprungsmedlemsstaten och göra det möjligt för den sistnämnda att begära en överlämning för lagföring (domen Petruhhin av den 6 september 2016, C-182/15).

MIGRANTERS RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER

Unionsrätten innehåller regler som är avsedda att underlätta familjeåterförening för familjemedlemmar som inte är EU-medborgare. Medlemsstaterna ska till exempel tillåta inresa och vistelse för referenspersonens make/maka med beaktande av vissa villkor. Referenspersonen ska visa att denne har stabila och regelbundna försörjningsmedel som är tillräckliga för att försörja sig själv och sina familjemedlemmar utan hjälp från systemet för socialt bistånd i den medlemsstat där vederbörande är bosatt.

Efter en begäran om förhandsavgörande från en spansk domstol fann EU-domstolen att direktivet om **familjeåterförening** möjliggör en periodisk utvärdering av **hur referenspersonens medel har utvecklats** efter tidpunkten för ansökan om familjeåterförening. Behörig nationell myndighet får således göra en prognostisk prövning av försörjningsmedlen för att försäkra sig om att referenspersonen och dennes familj inte riskerar att bli en börda för medlemsstatens system för socialt bistånd under den tid de uppehåller sig där (domen Khachab av den 21 april 2016, C-558/14).

Enligt ett unionsdirektiv får en tredjelandsmedborgare som inte betecknas som flykting, men där det finns grundad anledning att förmoda att vederbörande behöver internationellt skydd, betecknas som "alternativt skyddsbehövande". Medlemsstaterna ska tillåta att personer som de beviljat denna status rör sig fritt i landet på samma villkor som andra tredjelandsmedborgare som lagligen bor i EU.

I Tyskland gäller att när personer som betecknas som alternativt skyddsbehövande uppbär sociala förmåner ska deras uppehållstillstånd förenas med skyldighet att bo på en viss ort. Domstolen, som fick frågan om tysk rätt är förenlig med unionsrätten, svarade att en medlemsstat får uppställa en skyldighet för **alternativt skyddsbehövande** i fråga om bosättningsort för att främja deras integration om de möter större integrationssvårigheter än tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta i medlemsstaten (domen Alo och Osso av den 1 mars 2016, förenade målen C-443/14 och C-444/14).

I unionsrätten fastställs även kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som lämnats in i en medlemsstat (Dublin III-förordningen).

Efter det att en ungersk domstol begärt tolkning av denna förordning bekräftade EU-domstolen att en medlemsstat får

skicka en person som har ansökt om internationellt skydd till ett säkert tredjeland, oberoende av om det är fråga om den medlemsstat som är ansvarig för att pröva ansökan om internationellt skydd. En pakistansk medborgare hade olagligen rest in i Ungern från Serbien. Efter en första ansökan om internationellt skydd som lämnats in i Ungern, lämnade han den vistelseort som anvisats av ungerska myndigheter. Han påträffades senare i Tjeckien medan han var på väg till Österrike. Med tillämpning av Dublin III-förordningen begärde tjeckiska myndigheter att Ungern skulle återta honom, vilket Ungern gjorde. Den pakistanske medborgaren lämnade därefter in en ny ansökan om internationellt skydd i Ungern, vilken avslogs med motiveringen att Serbien betecknades som ett "säkert tredjeland" för honom. Med anledning av att den pakistanske medborgarens

var frihetsberövad avgjorde domstolen målet på mindre än tre månader tack vare ett förfarande för brådskande mål. Domstolen slog fast att Ungern hade rätt att skicka tillbaka medborgaren till ett "säkert tredjeland" (domen *Mirza* av den 17 mars 2016, C-695/15 PPU).

Domstolen slog vidare fast att unionsrätten tillåter **förvar** av en asylsökande när dennes beteende **hotar nationell säkerhet eller allmän ordning**. En förvarsåtgärd, som föreskrivs i EU-direktivet om mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd, svarar mot det mål av allmänt samhällsintresse, som är allas rätt till säkerhet och som erkänns av unionen och i synnerhet av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna (domen *J. N.* av den 15 februari 2016, C-601/15 PPU).

INFORMATIONS- OCH KOMMUNIKATIONSTEKNIK

Varje år meddelas en rad domar som rör användningen av informations- och kommunikationsteknik. År 2016 hade domstolen vid flera tillfällen anledning att förena rätten till tillgång till information med upphovsrättsskyddet.

En nederländsk tabloidtidning hade en hyperlänk på sin webbplats som länkade till en annan webbplats där bilder till vilka Playboy hade upphovsrätt olagligen offentliggjorts. Domstolen fann att tillhandahållandet av en **hyperlänk** på tidningens webbplats inte krävde tillstånd från Playboy i den mån tidningen agerade utan vinstsyfte och utan kännedom om att fotografierna hade offentliggjorts olagligen. Om hyperlänken tvärtom tillhandahållits i vinstsyfte, ska det presumeras att tidningen hade kännedom om att fotografierna offentliggjorts olagligen (domen GS Media BV av den 8 september 2016, C-160/15).

I Tyskland vidtog Sony rättsliga åtgärder mot en butiksföreståndare på grund av att ett musikaliskt verk, till vilket det japanska bolaget har upphovsrätt, olagligen hade gjorts tillgängligt för allmänheten genom nedladdning via affärens **trådlösa och öppna nätverk**. Domstolen fann att butiksföreståndaren inte ansvarar för eventuella upphovsrättsintrång som användarna av det trådlösa nätverket gör sig skyldiga till, eftersom butiksföreståndaren endast är en passiv mellanhand. Däremot kan föreståndaren förpliktas att lösenordskydda sitt nätverk för att intrånget ska upphöra eller förhindras (domen Mc Fadden av den 15 september 2016, C-484/14).

I ett annat mål med Sony fann domstolen att en **kombinationsförsäljning av en dator och förinstallerade program** inte utgör en olaglig affärsmetod. Om kunden vid köpet av dator informerats i vederbörlig ordning om att det fanns förinstallerade program i datorn, kan denne inte heller göra gällande att ett sådant kombinationserbjudande strider mot god yrkessed, även om försäljaren har underlåtit att ange priset för dessa program (domen Deroo-Blanquart av den 7 september 2016, C-310/15).

I brottmål som inleddes i Lettland mot två personer som via internet hade sålt **säkerhetsexemplar av datorprogram** utgivna av Microsoft, klargjorde domstolen att den som förvärvar ett datorprogram får sälja vidare både det ursprungliga fysiska mediet som innehåller programmet och dess användarlicens i andra hand. När det fysiska mediet däremot är skadat, förstört eller förlorat, får förvärvaren inte sälja vidare sitt säkerhetsexemplar av datorprogrammet utan tillstånd från upphovsrättsinnehavaren (domen Ranks och Vasiļevičs av den 12 oktober 2016, C-166/15).

Slutligen fann domstolen att i likhet med vad som gäller lån av vanliga böcker kan offentliga bibliotek också låna ut elektroniska böcker utan tillstånd från upphovsmännen. Upphovsmännen ska emellertid erhålla skälig ersättning för dessa lån, och endast böcker från en laglig källa kan bli föremål för ett sådant lån (domen Vereniging Openbare Bibliotheek av den 10 november 2016, C-174/15).

VARUMÄRKEN

Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO, tidigare harmoniseringsbyrå) ansvarar för registrering och förvaltning av EU-varumärken och gemenskapsmönster. Beslut från EUIPO får överklagas till Europeiska unionens tribunal, vars avgörande i sin tur kan överklagas till domstolen för en kontroll av rättsfrågor. Ungefär en tredjedel av målen vid tribunalen rör varumärkestvister.

Tribunalen har funnit att renommén hos varumärken som innehåller av McDonald's för **livsmedel eller drycker** gör det möjligt att neka registrering av varumärken som kombinerar prefixet "Mac" eller "Mc" med namnet på ett livsmedel eller en dryck. Ett företag i Singapore kunde därför inte registrera varumärket **MACCOFFEE** hos EUIPO för livsmedel och drycker (domen Future Enterprises mot EUIPO av den 5 juli 2016, T-518/13).

Vidare har tribunalen slagit fast att en **standardiserad alarm- eller ringsignal** inte kan registreras som EU-varumärke på grund av sin alldaglighet. En sådan signal går nämligen vanligtvis obemärkt förbi och glöms bort av konsumenten (domen Globo Comunicação e Participações S.A. mot EUIPO av den 13 september 2016, T-408/15).

Slutligen har domstolen funnit att tribunalen inte borde ha fastställt EUIPO:s beslut att registrera **formen på Rubiks kub** som unionsvarumärke. I en dom från år 2014 hade tribunalen gjort den bedömningen att formen på Rubiks kub inte innehöll någon

teknisk lösning och därför kunde registreras som varumärke. Domstolen gjorde, å sin sida, den bedömningen att hänsyn måste tas till tekniska element som inte syns på den grafiska återgivningen av Rubiks kub, såsom de individuella beståndsdelarnas vridbarhet i det tredimensionella pusslet. EUIPO måste därför fatta ett nytt beslut med beaktande av domstolens överväganden (domen Simba Toys GmbH & Co. KG mot EUIPO av den 10 november 2016, C-30/15 P).

HÄLSOSKYDD

Europeiska unionen fäster stor vikt vid konsumenters intressen, och den strävar efter att främja konsumentssäkerhet, förbättra konsumenternas kunskaper om deras rättigheter och förstärka tillämpningen av bestämmelser om konsumentskydd. Europeiska unionens domstolar har sålunda avgjort flera tvister om skyddet av konsumenters hälsa.

År 2016 beslutade domstolen att det är obligatoriskt att märkningen av vissa **citrusfrukter** (citroner, mandariner och apelsiner) anger kemiska ämnen som använts i hanteringen efter skörden. Konsumenten måste informeras om behandlingen av citrusfrukter, eftersom citrusfrukter till skillnad från frukter med tunt skal kan behandlas med mycket högre doser kemiska ämnen (domen Spanien mot kommissionen av den 3 mars 2016, C-26/15 P).

Vidare har tribunalen tagit ställning till påståenden om de positiva effekterna av **glykos** (exempelvis "glykos främjar fysisk aktivitet" eller "glykos bidrar till energiomsättningen"), som gjordes på etiketterna, vid presentationen av varorna eller i reklam. Påståendena framhävde fördelarna utan att tala om riskerna med högt sockerintag. Påståendena var således tvetydiga

och vilseledande och kunde därför inte tillåtas (domen Dextro Energy GmbH & Co. KG mot kommissionen av den 16 mars 2016, T-100/15).

Slutligen fann domstolen att det nya direktivet om tobaksvaror (år 2014) är giltigt. Direktivet föreskriver, från år 2020, ett förbud mot att släppa ut **tobaksvaror med en karaktäristisk smak**, till exempel cigaretter med mentol, på marknaden. Utöver en särskild reglering i fråga om **elektroniska cigaretter** föreskriver direktivet även enhetlig märkning och förpackning av tobaksvaror med preciseringen att förpackningen ska innehålla hälsovarningar i form av ett meddelande och ett färgfoto (domarna Polen mot parlamentet och rådet m.fl. av den 4 maj 2016, C-358/14 m.fl.).

MILJÖ- OCH DJURSKYDD

Europeiska unionens miljönormer är bland de strängaste i världen: de eftersträvar grönare ekonomi, skydd av den biologiska mångfalden och livsmiljöerna, hög hälsoskyddsnivå och hög livskvalitet i unionen.

Enligt unionsrätten är inte **kosmetiska produkter** vars beståndsdelar har varit föremål för djurförsök tillåtna på den europeiska marknaden. Domstolen har slagit fast att det inte är möjligt att kringgå unionsrättens förbud genom att utföra **djurförsök i tredjeland**. Således kan utsläppandet på unionsmarknaden av kosmetiska produkter där vissa beståndsdelar har varit föremål för djurförsök utanför unionen förbjudas, när resultaten av dessa används för att visa att produkterna är säkra (domen European Federation for Cosmetic Ingredients av den 21 september 2016, C-592/14).

Vidare har domstolen slagit fast att Grekland inte hade uppfyllt sin skyldighet att skydda **jättehavssköldpaddan *Caretta caretta*** i Kyparissiabukten, eftersom turismen i regionen gav upphov till störningar för arten (domen kommissionen mot Grekland av den 10 november 2016, C-504/14).

Miljöhot kan även uppstå av skadegörare, som **bakterien *Xylella fastidiosa***, som ansågs döda olivträd genom uttorkning. För att förhindra dess spridning, beslutade kommissionen år 2015 att medlemsstaterna omedelbart skulle avlägsna värdväxterna för bakterien inom en radie av 100 meter runt infekterade växter. På fråga från en italiensk förvaltningsdomstol fann EU-domstolen att beslutet var förenligt med försiktighetsprincipen och stod i proportion till växtskyddsmålet i unionen, eftersom forskningen ännu inte har visat att det finns en behandling som gör det möjligt att få sjuka växter att tillfriskna på frilandsodlingar (domen Giovanni Pesce m.fl. av den 9 juni 2016, C-78/16 och C-79/16).

UTRIKESPOLITIK OCH RESTRIKTIVA ÅTGÄRDER

Så kallade restriktiva åtgärder är ett utrikespolitiskt instrument som unionen använder i syfte att få ett tredjeland att ändra sin politik eller sitt beteende. Restriktiva åtgärder kan ta formen av ett vapenembargo, frysning av tillgångar, inreseförbud eller förbud att transitera EU:s territorium, import- eller exportförbud eller dylikt. Åtgärderna kan riktas mot regeringar, bolag, fysiska personer liksom grupper eller organisationer (till exempel terroristgrupper).

Domstolen och tribunalen har redan prövat flera mål om restriktiva åtgärder gällande bland annat Afghanistan, Vitryssland, Elfenbenskusten, Egypten, Iran, Libyen, Ryssland, Syrien, Tunisien, Ukraina och även Zimbabwe.

I fråga om restriktiva åtgärder som vidtagits med anledning av krisen i Ukraina godkände tribunalen en fortsatt frysning av flera **ukrainares** tillgångar, däribland förre presidenten **Viktor Janukovyjtj** tillgångar. Dessa personer var föremål för brottmålsutredningar avseende förskingring av offentliga medel eller tillgångar och frysningen av medel bidrog på ett effektivt sätt till att åtala personerna för brotten (domarna Janukovyjtj m.fl. mot rådet av den 15 september 2016, T-340/14 m.fl.).

Tribunalen godkände även frysningen av medel från år 2015 avseende den **ryske** miljardären **Arkadij Rotenberg**. Han har nämligen bidragit till att undergräva Ukrainas territoriella integritet genom att låta bygga en bro mellan Ryssland och Krim och genom att genomföra en PR-kampanj för att övertyga

barn från Krim att de är ryska medborgare som bor i Ryssland (domen Arkadij Rotenberg mot rådet av den 30 november 2016, T-720/14).

Slutligen bekräftade domstolen de restriktiva åtgärderna mot **Johannes Tomana**, allmän åklagare i **Zimbabwe**, och mot 120 andra personer och bolag i landet. Domstolen bedömde att personer på höga befattningar har stark anknytning till regeringen i Zimbabwe och att de således har medverkat till den regeringens allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna (domen Johannes Tomana m.fl. mot rådet och kommissionen av den 28 juli 2016, C-330/15 P).

B // NYCKELTAL FÖR DEN DÖMANDE VERKSAMHETEN

DOMSTOLEN

Domstolen kan huvudsakligen pröva följande typer av mål:

- ◆ **Begäran om förhandsavgörande**, när en nationell domstol är osäker på hur en av unionens rättsakter ska tolkas eller om rättsakten är giltig. Den nationella domstolen vilandeförklarar i ett sådant fall det nationella målet och ställer en fråga till EU-domstolen, som uttalar sig om hur de aktuella bestämmelserna ska tolkas eller om deras giltighet. Med hjälp av EU-domstolens svar kan den nationella domstolen sedan avgöra det nationella målet. I mål som kräver ett svar inom en mycket kort tid (till exempel i fråga om asyl, gränskontroll, bortförande av barn och så vidare), används ett **förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande ("PPU")**.
- ◆ **Överklagande** av avgöranden som meddelats av tribunalen. Vid användning av denna typ av rättsmedel har domstolen möjlighet att upphäva tribunalens avgörande.
- ◆ **Direkt talan**, som huvudsakligen syftar till att
 - få en unionsrättsakt ogiltigförklarad ("**talán om ogiltigförklaring**"), eller att
 - få fastställt att en medlemsstat har åsidosatt unionsrätten ("**talán om fördragsbrott**"). Om medlemsstaten inte följer domen i vilken fördragsbrottet fastställs kan domstolen efter en andra talan, benämnd talan om "**dubbelt fördragsbrott**", besluta om ekonomiska påföljder för medlemsstaten.
- ◆ Begäran om **yttrande** för att få klargjort huruvida ett avtal som unionen avser att ingå med ett tredjeland eller en internationell organisation är förenligt med fördragen. En sådan begäran får framställas av en medlemsstat eller av en EU-institution (parlamentet, rådet eller kommissionen).

692

Anhängiggjorda
mål

Begäran om förhandsavgörande

453
varav **8 PPU**

Medlemsstater som oftast framställer begäran om förhandsavgörande:

Tyskland:	84
Italien:	62
Spanien:	47
Nederländerna:	26
Belgien:	26

35 mål om
direkt
talan

varav
31 mål om fördragsbrott och
3 mål om "dubbelt fördragsbrott"

175
Överklaganden
av tribunalens
avgöranden

7 Ansökningar
om rättshjälp

En part som inte har möjlighet att bära kostnaderna för förfarandet får ansöka om gratis rättshjälp.

 704 Avgjorda mål	453 Begäran om förhandsavgörande		varav 9 PPU	
	49 Mål om direkt talan	varav 27 fastställda fördragsbrott mot 16 medlemsstater		
		varav 2 mål om "dubbelt fördragsbrott"		
	Överklagande av tribunalens avgöranden 189 där tribunalens avgörande upphävdes i 21 fall	Genomsnittlig handläggningstid 14,7 månader	Brådslande mål om förhandsavgörande: 2,7 månader	

Huvudsakliga ämnesområden:

Fri rörlighet, etableringsfrihet och den inre marknaden		65
Immaterialrätt och industriellt rättsskydd		80
Jordbruk		13
Konkurrens och statligt stöd		56
Konsumentskydd		33
Miljö		53
Området med frihet, säkerhet och rättvisa		51
Skatt		41
Socialrätt		23
Transport		20

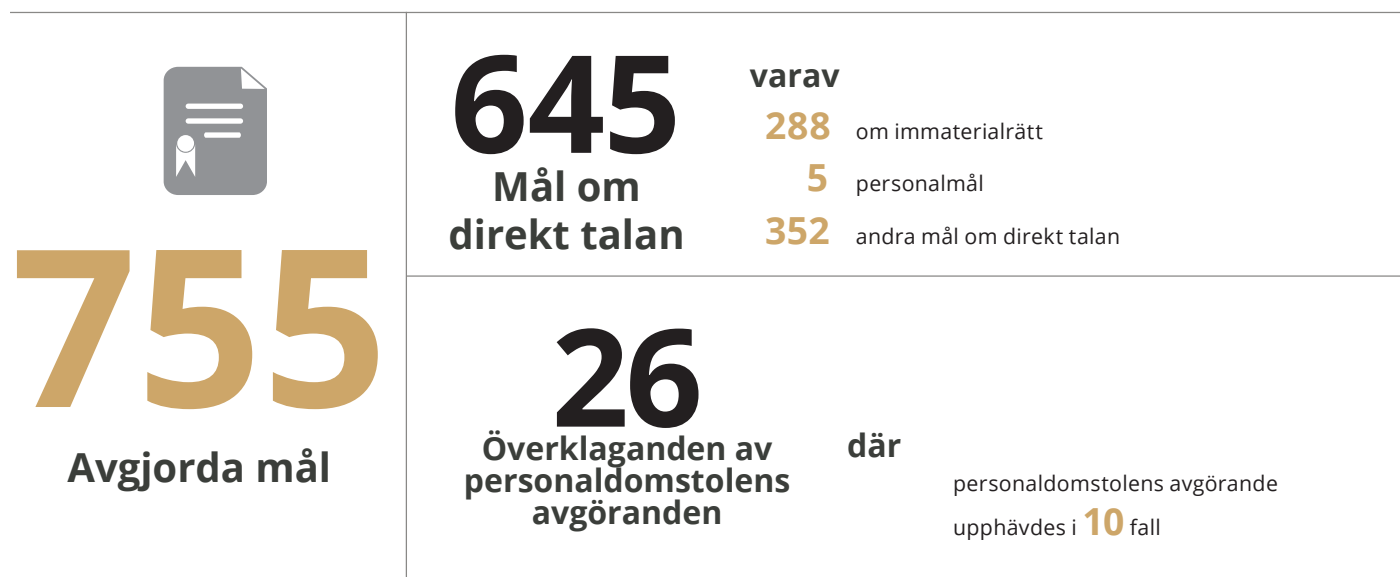
TRIBUNALEN

Tribunalen kan, i första instans, pröva mål där **fysiska eller juridiska personer (med juridiska personer avses bolag, föreningar m.m.)** eller medlemsstater väcker direkt talan mot rättsakter antagna av Europeiska unionens institutioner, organ och byråer.

Tribunalen kan även avgöra mål om ersättning för skada som institutionerna eller deras anställda orsakat. En stor del av målen har ekonomisk koppling: immaterialrätt (Europeiska unionens varumärken och mönster) konkurrens och statligt stöd. Sedan den 1 september 2016 är tribunalen även behörig att som första instans pröva mål mellan Europeiska unionen och dess anställda.

Tribunalens avgöranden kan överklagas till domstolen, som endast prövar rättsfrågor.

 974 Anhängiggjorda mål	832 Mål om direkt talan	varav: 336 om immaterialrätt 163 personalmål 333 andra mål om direkt talan (inbegripet 30 mål där talan väckts av medlemsstaterna)
 Ansökningar om rättshjälp	39 Överklaganden av personaldomstolens avgöranden 47 En part som inte har möjlighet att bära kostnaderna för förfarandet får ansöka om gratis rättshjälp.	

Genomsnittlig
handläggningstid

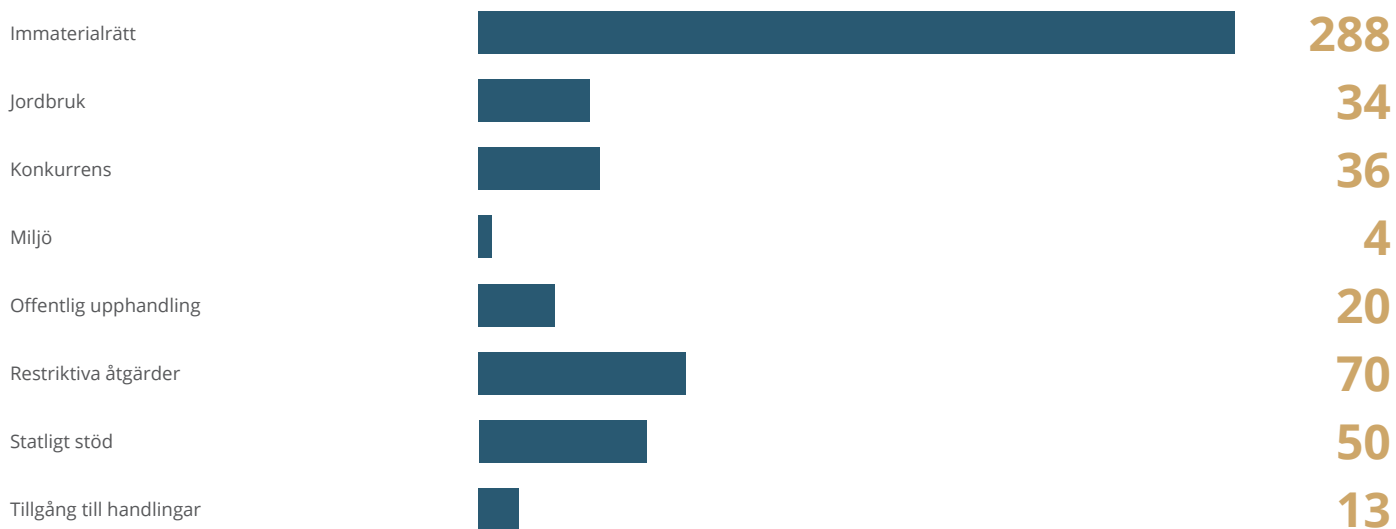

18,7
månader

Andel avgöranden som
överklagats till domstolen

26 %

Huvudsakliga ämnesområden:

PERSONALDOMSTOLEN

Personaldomstolen, som inrättades år 2004, upphörde med sin verksamhet den 31 augusti 2016 som ett led i reformen av Europeiska unionens domstolsstruktur. Pågående mål överfördes till tribunalen, som sedan den 1 september är den domstol som är behörig att avgöra personalmål.

Det rör sig om tvister mellan Europeiska unionens institutioner och deras personal (ungefär 40 000 personer inom unionens samtliga institutioner och byråer) i huvudsak angående själva anställningsförhållandena och socialförsäkringssystemet.

De uppgifter som anges nedan avser endast perioden mellan den 1 januari och den 31 augusti 2016.

Andel avgöranden som överklagats till tribunalen

21 %

3

ETT ÅR PRÄGLAT AV ÖPPENHET **OCH DIALOG**

A // STÖRRE EVENEMANG

Den dialog som EU-domstolen har med nationella domstolar och unionsmedborgare är inte begränsad till domstolsförfaranden utan berikas varje år av olika diskussioner.

År 2016 var ett år fyllt av möten och diskussioner som bidragit till att sprida och öka kunskapen om unionsrätten och unionens rättspraxis.

15 april

Final i "European Law Moot Court Competition"

European Law Moot Court Competition, som anordnas sedan närmare 30 år av European Law Moot Court Society, är en pläderingstävling vars syfte är att främja kunskapen om unionsrätten bland juridikstudenter. Tävligen anses vara en av de mest prestigefyllda tävlingarna i världen och finalen anordnas på domstolen varje år. I finalen möts olika lag bestående av studenter från alla medlemsstater, men även från Förenta staterna. Studenterna pläderar inför en jury sammansatt av ledamöter av domstolen och tribunalen. Vinnaren i 2016 års upplaga är universitetet i Ljubljana (Slovenien). Priset för "bästa generaladvokat" och "bästa ombud för kommissionen" gick till Emma Gheorghiu från universitet i Leiden (Nederländerna) respektive Emily Rebecca Hush från Columbia University (Förenta staterna).

24 september

Institutionerna håller "öppet hus"

I ett led i öppenheten och närheten till medborgarna håller flera nationella och europeiska institutioner i Luxemburg, däribland domstolen, öppet hus. Detta initiativ gör det möjligt för medborgare att kika bakom institutionernas kulisser. Genom att dörrarna till dessa institutioner öppnas får besökare en unik möjlighet att lära sig mer om olika offentliga aktörers roll och funktionssätt.

11 november

"Bâtisseurs d'Europe", dialog med ungdomar

Domstolen bjuder in gymnasieelever från olika medlemsstater för att träffa och ha ett utbyte med ledande europeiska aktörer. Europaparlamentets ordförande Martin Schulz, Europeiska kommissionen ordförande Jean-Claude Juncker och ordföranden för Europeiska unionens domstol Koen Lenaerts samtalar med elever från skolor i Tyskland, Belgien, Frankrike och Luxemburg samt från Europas skolan i Luxemburg. De tre ordförandena redogjorde för sina karriärer i Europa och delade med sig av sina tankar om europeisk integration till eleverna.

13–15 november

Domarmöte

Domare från olika domstolar i medlemsstaterna träffas årligen i samband med det domarmöte som EU-domstolen anordnar för att diskutera olika områden inom unionsrätten. Evenemanget syftar till att stärka den juridiska dialog som förs mellan EU-domstolen och nationella domstolar, i synnerhet genom förberedandet för begäran om förhandsavgörande. Domarmötet syftar även till att främja spridningen och den enhetliga tillämpningen av unionsrätten, eftersom de nationella domstolarna är de första som tillämpar unionsrätten i de tvister de har att avgöra.

Officiella besök vid domstolen

Inom ramen för den kontinuerliga institutionella dialog som sker mellan domstolen, de övriga europeiska institutionerna, de internationella domstolarna samt medlemsstaternas institutioner och domstolar, tog domstolen år 2016 emot delegationer från Europaparlamentets utskott för institutionella frågor, Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna och från parlamenten i regionen Vallonien och i Österrike, besök från ordföranden för franska författningsdomstolen Laurent Fabius, Lord Advocate James Wolffe, ordföranden för Cyperns Högsta domstolen Myron Nicolatos och Cyperns Attorney General Costas Clerides samt delegationer av domare från Högsta domstolen i Förenade kungariket,

Överdomstolen i Storhertigdömet Luxemburg och från Högsta förvaltningsdomstolen i Republiken Frankrike.

Domstolen tog även emot delegationer från Rådet för advokatsamfundet i Europeiska unionen och Europeiska advokaters union, samt olika aktörer från medlemsstaterna, bland annat ordföranden för den slovenska nationalförsamlingen Dr Milan Brglez, Finlands utrikesminister Timo Soini, Bulgariens justitieminister Ekaterina Zaharieva, Slovariens vice premiärminister tillika justitieminister Lucia Žitňanská, Portugals utrikesminister Augusto Santos Silva, Kroatians utrikes- och europaminister Miro Kovač, Nederländernas säkerhets- och justitieminister Ard van der Steur, statssekreteraren vid kulturministeriet i Storhertigdömet Luxemburg och Guy Arendt.

B // NYCKELTAL

En kontinuerlig dialog med jurister

- Upprätthållande av dialogen med nationella domare

domstolen tog emot

1 938

nationella domare

- nationella domare har tagits emot i samband med det årliga domarmötet eller under en praktikperiod på sex eller tio månader vid en domares kabinett
- seminarier som anordnats vid domstolen
- föredrag har hållits för nationella domare inom ramen för europeiska sammanslutningar och domstolsnätverk
- deltagande i högtidliga ceremonier då nationella högsta domstolar och domstolar i högre instans återupptar sitt arbete efter uppehåll, möten med ordföranden och vice-ordföranden för europeiska högsta domstolar

- Främjande av juristers tillämpning och kunskap om unionsrätten

675

besöksgrupper

- som får en presentation om de muntliga förhandlingar de är åhörare i eller om domstolarnas funktionssätt

varav

219

grupper av jurister

närmare bestämt 3 318 personer

245

juristpraktikanter
har tagits emot inom ramen för sin utbildning

447

externa användare
studenter, forskare, professorer har använt domstolens bibliotek för olika efterforskningar

En tätare dialog med europeiska medborgare

 15 933 besökare varav 584 i samband med att domstolen höll "öppet hus"	 147 pressmeddelanden (närmare bestämt sammanlagt 1 810 språkversioner)	 258 tweets har skickats via domstolens Twitter-konton, som har 31 700 följare	 85 ansökningar om tillgång till domstolens administrativa handlingar och till domstolens historiska arkiv
--	--	--	--

Ungefär **18 000** förfrågningar om upplysningar per år

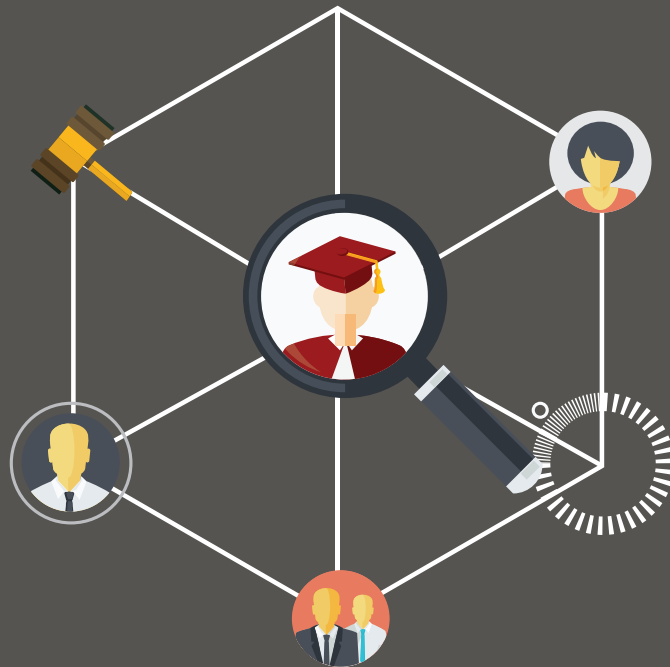
En regelbunden officiell och institutionell dialog

 29 officiella besök	 9 artighetsvisiter av dignitärer från medlemsstaterna eller internationella organisationer	 7 högtidliga sammankomster
--	---	---

4

EN ADMINISTRATION I RÄTTSKIPNINGENS TJÄNST

A // EN EFFEKTIV, MODERN OCH FLERSPRÅKIG ADMINISTRATION

Domstolens justitiesekreterare, tillika institutionens generalsekreterare, är chef för domstolens administrativa avdelningar under ordförandens överinseende. Han vittnar här om avdelningarnas engagemang till stöd för den dömande verksamheten.

I takt med att den dömande verksamheten ökar och personalstyrkan minskar i enlighet med budgetmyndigheternas krav för åren 2013–2017, har genomförandet av den första och den andra etappen i domstolsreformen under år 2016 krävt en väl genomtänkt och innovativ förvaltning av institutionens resurser.

Även om förstärkningen av tribunalen har gjort det möjligt att bevara institutionens kärnverksamhet, har den också krävt att de administrativa avdelningarna snabbt anpassar sin organisation och sitt funktionssätt för att på bästa sätt och utan extraresurser medverka i reformens genomförande.

Målet har kunnat uppnås tack vare de olika enheternas oavbrutna engagemang till stöd för den dömande verksamheten. De har nämligen ansträngt sig för att optimera och rationalisera sitt arbetssätt, vilket märks i initiativet att bland annat digitalisera handlägningsflödet från det att ett mål kommer in till domstolen till dess att domen publiceras och i de diskussioner och samråd som har förts för att ännu effektivare uppfylla de dömande instansernas språkbehov, eller i anpassningen

av infrastrukturerna till domstolens nya sätt att bedriva sin verksamhet.

Samtliga innovationer och anpassningar som anges här efter vittnar om en ansvarstagande institution inriktad på att bidra till god rättskipning. Alltmedan institutionerna förbereder sig för att fira Romfördragets 60-årsjubileum, är det ingen som tvivlar på att de överläggningar och det arbete som inletts för ett ännu närmare samarbete med domstolens partner i medlemsstaterna bör göra det möjligt att dra upp riktlinjerna för morgondagens Europa för lag och rätt.

ALFREDO **CALOT ESCOBAR**
Justitiesekreterare

B // SIFFROR OCH PROJEKT

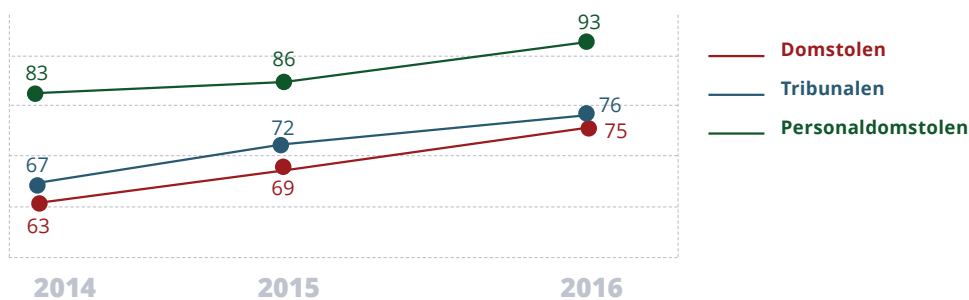
Mot digitalisering av dokumentflödet i förfarandena

Även om domstolen är den äldsta europeiska institutionen, har den inte desto mindre siktet inställt på framtiden. Med stöd av den senaste tekniken inom juridisk mjukvara arbetar domstolen sedan flera år tillbaka med digitaliseringen och säkringen av flödet i de förfaranden som pågår vid domstolens olika instanser, från det att talan väcks till dess att domen publiceras.

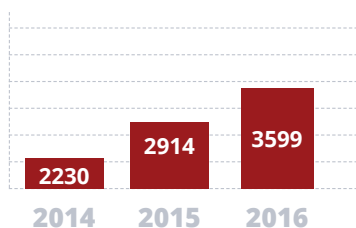
Den tilltagande användningen av applikationen e-Curia och den dagliga publiceringen av rättspraxis i Rättsfallssamlingen visar att institutionen varje dag utnyttjar de möjligheter som digitala verktyg erbjuder för att säkerställa snabb rättsskipning och snabb spridning av avgörandena.

När ett nytt mål kommer in till domstolen och tribunalen ges parterna tillgång till en it-applikation som heter **"e-Curia"**. Med hjälp av applikationen kan parterna elektroniskt och säkert ge in, läsa och ta emot handlingar i målet. Framgången med e-Curia har varit oförminskad sedan lanseringen år 2011 och institutionen gläds åt att samtliga medlemsstater sedan år 2016 använder e-Curia när de är parter i ett mål.

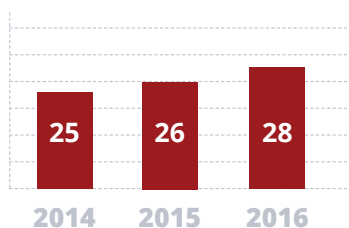
Andel rättegångshandlingar som lämnats in via e-Curia

Antal användarkonton till e-Curia

Antal medlemsstater som använder e-Curia

Digitaliseringen av förfarandena har också medfört att domstolen har ökat publikationsflödet i **Rättsfallssamlingen**. Rättsfallssamlingen, som innehåller den officiella publiceringen av rättspraxis från de instanser som utgör Europeiska unionens domstol på samtliga officiella unionsspråk, publiceras i dag endast i elektroniskt format.

Sedan den 1 november 2016 sker publiceringen i den elektroniska Rättsfallssamlingen (som sedan den infördes år 2012 publicerades månatligen) numera dagligen för att säkerställa att beslut publiceras i Rättsfallssamlingen så fort som möjligt efter det att de antas.

Utmaningarna med innovativ hantering av flerspråkigheten

Domstolen är flerspråkig och måste därför kunna handlägga ett mål oavsett vilket av unionens officiella språk som målet har anhängiggjorts på och därefter kunna sprida sin rättspraxis på dessa språk.

Med hänsyn till de utmaningar som följer med ökningen av antalet officiella språk – som har gått från fyra till 24 sedan den europeiska konstruktionens början – har domstolen alltid rationaliserat sin hantering av flerspråkigheten för att se till att den kan bevaras.

Domstolens översättningstjänst fortsätter således att analysera möjliga metoder för att optimera användningen av extern översättning för att föra den juridiska översättningen vid domstolen närmare den juridiska och språkliga praxis och expertis som utvecklats i medlemsstaterna. Detta samtidigt som kompetenspoolen utvecklas för att generaldirektoratet för översättning ska kunna hantera den strukturella ökningen mängden texter att översätta och antalet språkkombinationer att täcka.

Dessa överväganden, som kommer att kräva investeringar som är oundgängliga för att hitta och utveckla kompetens tillgänglig i medlemsstaterna, kommer att bli avgörande för den juridiska översättningens framtid och för själva institutionen vad gäller bevarandet av flerspråkigheten i samtliga delar i den dömande verksamheten.

Språktjänsten i siffror

24

potentiella
rättegångsspråk, det vill
säga

74

tolkar för muntliga
förhandlingar och
möten

613

"juristlingvister" som
översätter skriftliga
handlingar

23

språkavdelningar

552

möjliga
språkkombinationer

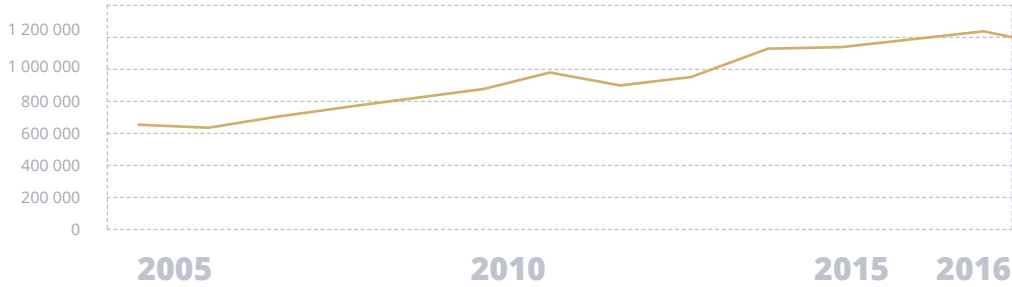
1 160 000

sidor översattes år 2016 av
översättningstjänsten

Minskning av behovet av översättning år 2016
(interna besparingsåtgärder): **440 000 sidor**

Förändring av antalet sidor att översätta

Ekonomisk, ekologisk och säker infrastruktur

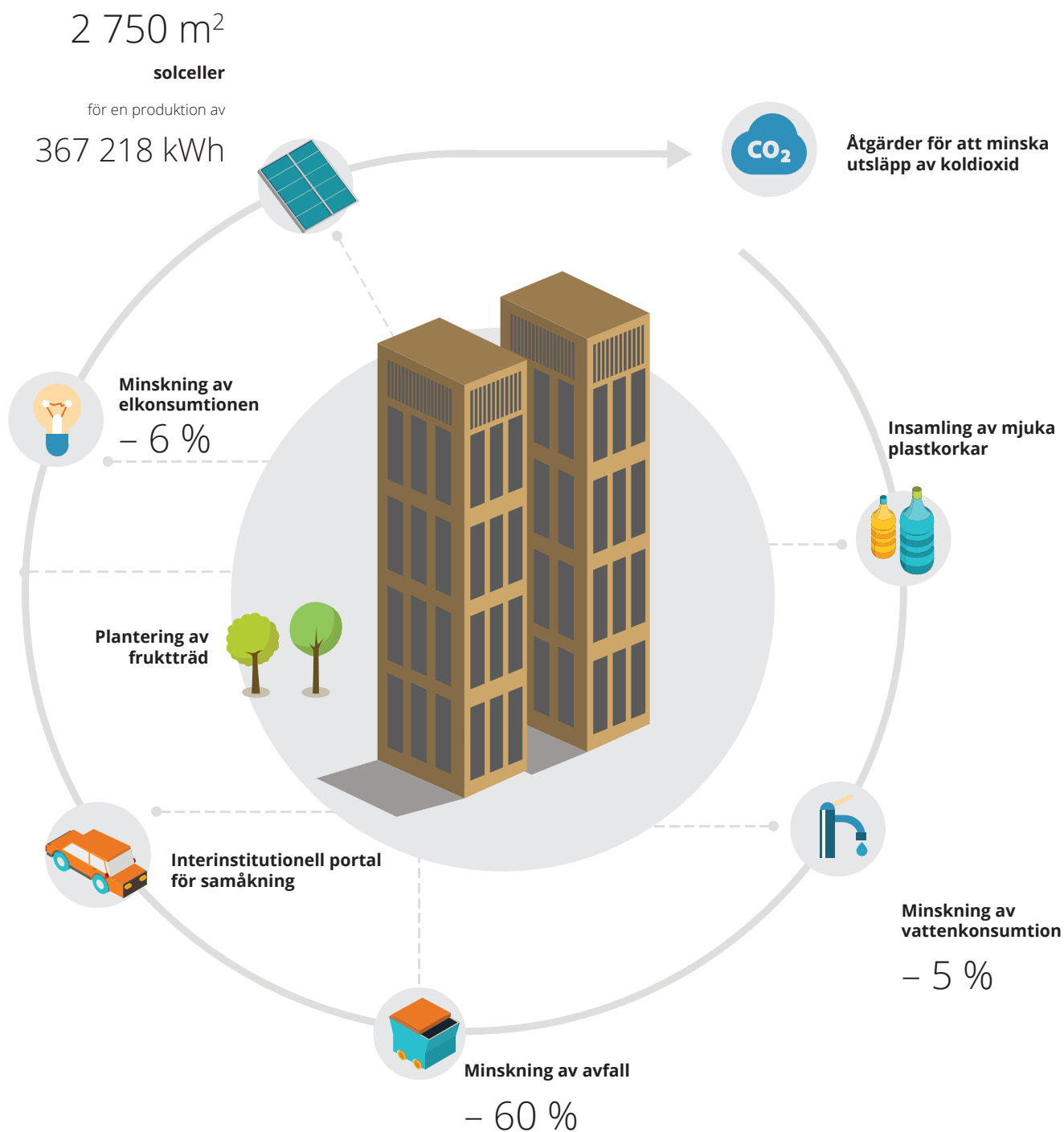
Renoveringen av Justitiepalatset (invigt år 2008), som kommer att avslutas i och med att det tredje tornet färdigställs år 2019, svarar mot behovet av ekonomi, ekologi och säkerhet för personer, lokaler och uppgifter.

Byggnaderna är utformade för att skilja allmänna utrymmen från utrymmen avsedda för ledamöterna och personalen för att säkerställa arbetsro vid målhandläggningen i enlighet med förfaranderegler och är således föremål för ständig anpassning till allmänhetens förväntningar, till de tvister som kan anhängiggöras vid domstolen och till det internationella sammanhang i vilken den bedriver sin verksamhet.

En viktig etapp i strävan att samla all personal på en och samma plats inleddes i samband med att **det första spadtaget** för det tredje tornet togs i juni 2016. Härigenom görs även betydande besparingar som efterfrågas av budgetmyndigheten vad gäller fastighetsförvaltningen.

Den kontinuerliga drivkraften för miljöhänsyn underbygger vidare institutionens fastighetsprojekt liksom den dagliga förvaltningen av de medel och verktyg den förfogar över. Detta vittnar **EMAS-registreringen** (Eco-Management and Audit Scheme) av den 15 december 2016 om. Certifieringen, som inrättades genom en europeisk förordning och som tilldelas organisationer som uppfyller stränga krav i fråga om miljöpolitik och ansträngningar för miljöskydd och hållbar utveckling, utgör således ett stort erkännande på domstolens höga miljöprestanda och dess ekologiska engagemang.

Slutligen har infrastrukturförvaltningen behövt anpassas till den nya säkerhetssituation som råder i alla medlemsstater för att säkerställa att ledamöter, personal och de mer än 100 000 jurister, besökare och tjänsteleverantörer som varje år kommer till domstolen får ett **lugnt och respektfullt mottagande**.

5

FRAMTIDSVISIONER **RÄTTSKIPNINGENS KVALITET: EN PÅGÅENDE UTMANING**

Rättskipningens kvalitet är en ständig utmaning för varje domstol och för Europeiska unionens domstol är den av största vikt. Under de senaste åren har domstolen vidtagit en rad åtgärder för att bibehålla och öka kvaliteten på rättskipningen i Europeiska unionens rättsordning. Åtgärderna kan delas in i följande tre huvudområden:

- Reformen av Europeiska unionens domstolsstruktur.
- Omarbetning av rättegångsreglerna.
- Modernisering och uppdatering av arbetsmetoderna.

Dessa åtgärder har redan gett och fortsätter att ge resultat. Även om antalet mål som inkommer till unionens två domstolar ständigt ökar, minskar handläggningstiden trots de oundvikliga begränsningarna kopplade till den i detta avseende världsunika fullständiga flerspråkighet som kännetecknar förfarandet vid dessa domstolar.

Europeiska unionens domstol har även beslutat att närmare överväga ett av de grundläggande kännetecknen för rättskipningen i Europeiska unionen: ett rättskipningsnätverk. Årtionden innan internet omsattes till idé och verklighet, ingick den europeiska rättskipningen redan i ett nätverk genom förfarandet för begäran om förhandsavgörande. Europeiska unionens domstol är fullt övertygad om att fördjupat rättsligt samarbete inom Europeiska unionen kan förbättra rättskipningens kvalitet

till förmån för medborgarna och avser att ta en rad initiativ i denna riktning. Det första initiativet är att bjuda in ordförandena för medlemsstaternas Högsta domstolar och Författningsdomstolar till ett diskussionsforum om "rättskipningsnätverk" som kommer att hållas i Luxemburg år 2017 i samband med firandet av Romfördragets 60-årsjubileum.

6

MER INFORMATION **OM DOMSTOLENS ARBETE**

Använd sökmotorn för tillgång till domstolens och tribunalens praxis via webbplatsen Curia:

curia.europa.eu

Följ rättspraxis och andra nyheter från domstolen:

- via **pressmeddelanden**, som offentliggörs på adressen: curia.europa.eu/jcms/PressRelease
- genom att prenumerera på domstolens **RSS-flöde** på följande adress: curia.europa.eu/jcms/RSS
- genom att följa institutionens **Twitter-konto**: @CourUEpresse eller @EUCourtPress
- genom att ladda ner **appen CVRIA** för smarttelefoner och datorplattor

För ytterligare information om domstolens verksamhet:

- besök webbsidan för **årsrapporten 2016**: curia.europa.eu/jcms/AnnualReport
 - Årsöversikten
 - Rapporten om den dömande verksamheten
 - Förvaltningsrapporten

Tillgång till institutionens handlingar:

- de **historiska arkiven**: curia.europa.eu/jcms/archive
- **administrativa handlingar**: curia.europa.eu/jcms/documents

Besök Europeiska unionens domstol:

Institutionen erbjuder besöksgrupper ett individuellt program utifrån varje grupps intressen (möjlighet att närvara vid en förhandling, guidade besök av domstolens lokaler och konstverk, studiebesök):

curia.europa.eu/jcms/visits

För all information om institutionen:

- Vänligen använd **kontaktformuläret**: curia.europa.eu/jcms/contact

EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

DIREKTORATET FÖR KOMMUNIKATION
ENHETEN FÖR ELEKTRONISKA
PUBLIKATIONER OCH MEDIER
MARS 2017